

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Gran Hotel- Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telefon urbà i interurbà. : : Habitacions amb banys, d'uxe i telefon

Els cafès GIL

ELS DE MÉS FORTALESA

SON ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

Garantida per sa puresa

Elaboració compatible amb les millors marques del país i estrangeres.

Dintre pocs dies, tants regals als consumidors

De venda en Drogueries i Confiteries

Representant per Catalunya

AGUSTIESTEVE

Carrer Major, 15.-REUS

cregui més oportú, s'enalteixi la memòria del doctor Pearson.

Firmada pels senyors Ulléd, Arola, Irla, Bosch i altres, demanant que la Mancomunitat concorri oficialment a la manifestació pró amnistia, que se celebrará diumenge.

Firmada pel senyor Mongal, proposant dirigir se als dos ministres catalans, que formen part del Govern, preguntant-los que plantegin la immediata concessió de l'amnistia, arribant, si és precís, per aconseguir-ho, a fer-ne qüestió de Govern.

Totes les demés proposicions, referents a adicions de camins, passaran a la Comissió de Treballs Públics.

QUARTA SESSIÓ

A tres quarts de cinc de la tarda i sota la presidència del senyor Sol comença la quarta sessió.

L'oficial lletrat senyor Crehuet llegeix varies proposicions:

Els diputats sota signats de la Mancomunitat de Catalunya, tenen l'honor de proposar a l'Assamblea l'adopció dels següents acords:

Primer. Que l'Assamblea manifesti que desitja que es posi en practica, immediatament, la separació de la presidència de l'Assamblea deliberant i la del Consell permanent que executa els seus acords.

Segon. Que l'Assamblea expressi son desig de que el diputat que, de conformitat amb l'article quart de l'Estatut, sigui elegit president, s'entengui que ho és del Consell Permanent, portant la representació integral de la Mancomunitat, exercint les facultats que li assenyalen l'Estatut, a excepció de les que corresponen a la presidència i direcció de l'Assamblea.

Tercer. Que el primer vicepresident amb tota l'efectiva autoritat, presideixi d'aquí en avant l'Assamblea, dirigeixi les seves deliberacions i exerceixi les funcions que, com a tal, li corresponguin.

Quart. Que l'Assamblea expressi el seu desig de que els càrrecs de la Mesa de l'Assamblea siguin incompatibles amb els del Consell Permanent.

Quint. Que l'Assamblea manifesti el seu desig de que es posi en practica que les vacants que es causin per acabar en el càrrec de diputat o per altra causa, produeixin vacant en els càrrecs de conseller.

Sisè. Que l'Assamblea manifesti el seu desig de que la duració dels càrrecs de conseller sigui per dos anys.

Palau de la Generalitat, 27 novembre 1917.—M. Isern Miralles, Martí Inglès, Josep de Ulléd.

«Els diputats sota signats de la Mancomunitat de Catalunya, tenen l'honor de proposar a l'Assamblea l'adopció dels següents acords:

Primer. Que l'Assamblea manifesti que desitja que es posi en practica, immediatament, la separació de la presidència de l'Assamblea deliberant i la del Consell permanent que executa els seus acords.

Segon. Que l'Assamblea expressi el seu desig de que el diputat que, de conformitat amb l'article quart de l'Estatut, sigui elegit president, s'entengui que ho és del Consell permanent portant la representació integral de la Mancomunitat, exercint les facultats que li assenyalen l'Estatut a excepció de les que corresponen a la presidència i direcció de l'Assamblea.

Tercer. Que el primer vicepresident, amb tota l'efectiva autoritat, presideixi d'aquí en avant l'Assamblea, dirigeixi les seves deliberacions i exerceixi les funcions que, com a tal, li corresponguin.

Palau de la Generalitat, 27 de novembre de 1917.—J. Vallés i Pujals.—Martí Roger.—J. Cabot.—Tomás Malló.

El senyor Isern defensa la primera.

Es refereix a les proposicions que en altres Assamblees s'havien presentat demanant la modificació de l'Estatut i d'això en dedueix que es tracta d'un assumpte al qual els diputats concedeixen gran importancia. Es lamenta de que el Consell no hagués anat a la modificació de l'expressat Estatut tan bon punt va acabar la darrera Assamblea.

El conseller doctor Estadella li contesta en nom del Consell i particularment en nom dels republicans del Consell.

Diu el doctor Estadella que els republicans no han trobat en els altres consellers cap obstacle ni cap destorb per anar a la reforma dels Estatuts. El que hi ha—diu—és que nosaltres hem cregut que havíem de fer una obra plena i definitiva.

Nosaltres, mes que reformes migrades, entenem que havíem d'anar a una reforma més substancial que ens permetés desenrotllar una major acció.

La responsabilitat grandiosa ens feia anar en compte amb anar precipitadament a la reforma i tant és així, que varem donar la opinió als diputats companys nostres, així com també als caps dels grups polítics, Recorda la opinió de molts diputats. Entre aquesta i la expressada en les proposicions presentades en les anteriors Assamblees, hi havien grans diferencies. Per altra part, va tindre un moment de fonda emoció política en el qual no era propi anar a la reforma.

Es lamenta de que els guerrans presentin sempre oposicions legals i es converteixin en defensors de la llei. Diu que si els seus companys no aproven la seva conducta, está disposat a deixar el càrrec. (Aplaudiments.)

El senyor Vallés i Pujals diu que, després del discurs del senyor Estadella, no hi ha que parlar de la conducta del Consell.

Pel que toca al temps que els consellers deuen desempenyar el càrrec, fa veure els inconvenients l'haver d'exercir-lo poc temps, car no hi ha manera de fer obra positiva.

Recorda que no hi ha cap poble que hagi prosperat en aquells moments que

es dediquen solament a tasques electorals, ni cap home que hagi deixat una estela lluminosa per l'exercici d'un càrrec si l'ha desempenyat poc temps.

S'estén en llargues consideracions sobre aquest punt.

Després l'argument que posen alguns esquerrans al dir que no's poden elegir càrrecs que s'hagin de desempenyar en una successiva Assamblea, retraient el fet dels empréstitos que's fan i dels empleats que es nomenen, que tenen de servir també per Assamblees successives.

Rectifica el senyor Isern intervenint en el debat els senyors Florensa, Ulléd, Lasala, Ferrer Bàrbara, Torrés, Rovira Agelet, Maynés, Puig i Cadafalch i Corromina.

El senyor Ferrer Bàrbara presenta una esmena a l'apartat sisè del vot particular en el sentit de que l'actuació dels consellers sigui per quatre anys i que el Consell es reunixi per meitat.

A les set de la tarda el president passa a votació els extrems del dictamen per separat.

Els dos primers són acceptats per unanimitat.

Al tercer hi ha una esmena del senyor Mir i Miró demanant que's nomeni un president provisional que exerceixi el càrrec fins que's modifiqui l'Estatut.

Se suspén la sessió perquè's diputats es posin d'acord. Al reanuar-se el senyor Vallés i Pujals dona compte de que la majoria de la Comissió de Governació havia acordat refusar l'esmena del senyor Mir i que la minoria havia acordat acceptar-la formulant vot particular.

El senyor Micó defensa l'esmena.

Després d'algunes manifestacions dels senyors Sol, Vallés i Micó, es passa a votació nominal l'esmena, essent rebutjada.

Alguns diputats expliquen el vot i es passa a votació totseguit l'esmena del senyor Ferrer i Bàrbara, essent la votació nominal.

Es refusada l'esmena per un vot de majoria.

Queda aprovat el vot particular.

Se suspén la sessió perquè's diputats es posin d'acord per a l'elecció de president, càrrec vacant per la mort de Prat de la Riba.

A les deu el senyor Sol reprén la sessió i s'aixeca totseguit.

L'Assamblea

de la Mancomunitat

TERCERA SESSIÓ

A mig dia comença la tercera sessió sota la presidència del senyor Sol i amb assistència de tots els consellers.

Es llegeix el dictamen referent al projecte d'acord que es refereix a la reforma de l'Estatut. El projecte d'acord deia així:

«Atent a les circumstancies generals de renovació política d'Espanya tan vivament manifestades, quedí en suspens la redacció d'un projecte de reforma de l'Estatut de la Mancomunitat que s'encomanà al Consell permanent per acord de l'Assamblea, en data 16 de maig de 1917, sens perjudici d'acomodar son funcionament a les normes que l'Assamblea vulgui establir.»

En un dictamen de minoria es proposa que se separi el càrrec de president de l'Assamblea del de president del Consell, i a més, que els consellers de la Mancomunitat es renovin cada dos anys.

El senyor Ulléd parlà en contra del projecte d'acord, contestant-li el senyor Vallés i Pujals, defensant el projecte d'acord i el dictamen de la Comissió de Governació, manifestant que amb ell es buscava no envestir el problema de la reforma de l'Estatut per la via legal, i que l'Assamblea, per ésser sobirana, pugui immediatament implantar les reformes que tingui per convenients.

Intervenen en aquest assumpte els senyors Florensa, Puig d'Aspre, Renyé i Puig i Cadafalch. Aquest explica minuciosament el tràmit seguit per les peticions formulades pels diputats demanant les reformes de l'Estatut, explicacions que satisfan per complet a l'Assamblea.

«S'aprova el dictamen de la Comissió de Governació.»

A la una de la tarda s'aixeca la sessió.

Proposicions

Ha passat a la Comissió d'Instrucció una proposició firmada pels senyors Cabot, Culi, Puig d'Aspre, Mir i Miró, Roma i altres, demanant que la Mancomunitat iniciï l'adquisició de la propietat musical i literaria, i el material editat, de les obres de l'eminent compositor En Josep Ausiàs Clavé, amb l'auxili de les Diputacions catalanes i l'ajuntament de Barcelona.

Igualment han passat a la Comissió de Governació les següents proposicions:

Firmada pels senyors Rovira, Sans i Pol, demanant que en la construcció de camins veinals s'observi tant com es pugui, una proporció equitativa entre els diferents districtes de Catalunya, i que, per fixar aquesta proporció, es nomeni una Comissió en la qual estiguin representades les quatre Diputacions catalanes.

Firmada pels senyors Torrés, Mir i Isern, sol·licitant que la Mancomunitat es dirigeixi a l'Estatut en súplica de que estudiï la manera d'augmentar el sou o gratificar els seus empleats que no siguin retribuïts amb més de 3.000 pessetes anyals; i que la Mancomunitat, per la seva banda, resolgui augmentar el sou de tots els seus empleats en la proporció que es consideri més convenient.

Firmada pels senyors Palet, Irla, Mir i altres, sol·licitant que es dirigeixi al president del Consell de Ministres un telegrama manifestant que l'Assamblea de la Mancomunitat veuria amb satisfacció que el Govern concedís una ampla amnistia per a tots els condemnats, processats i perseguïts per delictes polítics i socials.

Firmada pels senyors Mir, Guarro i altres, proposant que, pel mitjà que es

La política

Diu «El Socialista»:

«D'alguns militars de Alcazarquivir (Madrid) ha rebut nostre company Pau Iglesias una expressiva carta en la qual aquells feliciten el cos electoral de Madrid per haver tret triomfants de les urnes els que per complir un deure sagrat són al presidi.»

«D'altres indrets i també de militars,

REUS. 1.50 mes. No cal dir la immensa satisfacció que sentim en veure com el nostre país...

La conferència celebrada pels regidors barcelonins Vila Marieges, Balana i Giral i el senyor Baró, amb el ministre d'Instrucció, ha donat per resultat l'organització amplia del partit nacionalista.

Es pensa donar gran impuls al partit, creant-se importants periodicals a Barcelona, Madrid i principals poblacions de Catalunya.

Aviat començarà una activa propaganda. Han marxat a Barcelona els senyors Vila Marieges i Giral, quedant a Madrid els senyors Balana i Baró per a continuar les seves conferències.

El nou partit es proposa propagar el programa nacionalista per tot Espanya. L'ex-ministre Alba, per defensar-se de certes afirmacions que diu que's fan en les tertúlies madrilenyes, assegura que adquirí «El Norte de Castilla»...

El despatx d'advocat li produeix 100.000 pessetes anyals. Sa fortuna personal és de 1.795.000 pessetes segons escriptura notarial.

«El Debate», després de saludar refusivament els nacionalistes gallecs que han passat per Madrid per a dirigir-se a Barcelona, anuncia un concurs sobre temes regionalistes.

Es concedirà un premi de 2.000 pessetes i quatre de 1.000 a altres tants treballs que el jurat qualificador cregui de mèrit preferent.

Si es presenten més de 5 treballs mereixedors de premi, es concediran tants altres premis de 1.000 pessetes com el jurat jutgi procedent.

El que el nostre Govern fou interrogat pels periodistes aprop de la dissolució de les actuals Corts.

Contestà amb aquests termes: «El decret serà publicat a son temps».

Altre tant ocorregué amb la combinació de governadors civils.

Aprop d'altres assumptes, digué que encara no se n'havia ocupat el Govern; de la provisió de senadureries vitalícies vacants ni de les persones que hagin d'ocupar l'Alcaldia de Madrid i la Comissaria del Canal d'Isabel II.

Aprop del Govern civil de Barcelona, digué que se n'ocuparà el Govern en Consell per a resoldre'l.

De l'amnistia manifestà que era assumpte que encara tenia en estudi.

El Comitè de vaga i l'amnistia

A «Solidaridad Obrera» s'hi publicà un article en que's demanava amplitud de l'amnistia. Al mateix temps se feien en dit article consideracions que han obligat al Comitè de vaga, empronat a Cartagena, a escriure la següent carta:

«Al director de «Solidaridad Obrera». —Barcelona. Querido compañero: Con retraso, pero diariamente, leemos vuestro periódico, que nos envían desde Madrid. Ayer recibimos y leímos el número del día 20, y, en él, el artículo que tituláis «Por la amnistía. —Por los presos». Aceptando como posible que la amnistia que se anuncia no alcance a todos, y si sólo a nosotros, hacéis acto de presencia y ofrecéis luchar vigorosamente para que no se realice esta injusticia. Lo que el enemigo propaga, con tor-

pes intenciones, no sucederá, pero si hubiese posibilidad para que se realizase, en las primeras filas de los que protestarán estariamos nosotros. No lo dudéis. Las injusticias han alcanzado a todos, y en todos deben ser reparadas. Y sabéis que a nosotros nos duelen y nos otenden más las que se cometen con el proletariado en general que las cometidas con nosotros mismos.

Podéis afirmar, sin atenuaciones que rechazariamos ese privilegio, supuesto y absurdo. Lo rechazariamos considerándolo como una ofensa de suficiente gravedad para justificar nuestro desprecio.

Más aun — y coincidiendo con vuestro pensamiento — la libertad de todos los pesos por los sucesos de agosto como un acto de justicia incompleta, por que no hay compensación posible para los sufrimientos que hizo pasar al proletariado la autoridad gubernamental. Para que creáis en la verdad que contienen nuestras afirmaciones, no son necesarias pruebas: basta con nuestra conducta de siempre.

Con toda estimación quedamos suyos y de la causa obrera. Francisco Largo Caballero, Andrés Saborit, Daniel Anguano y Julián Besteiro. Cartagena, 25 noviembre 1917.

Consell de ministres S'acorda la cessació dels alcaldes de R. O. Com de costum ha facilitat la referència del Consell el ministre de Gracia i Justicia, manifestant que s'havien aprovat alguns reials decrets, un d'ells sobre reforma del reglament per a la provisió de càtedres i auxiliaries i altre concedint un ensaig d'autonomia pedagògica a l'Escola Superior del Magisteri.

S'han examinat detingudament totes les mesures proposades pels ministres d'Hisenda i Foment per a afrontar el problema dels transports i la crisi de Llevant.

Respecte la crisi de Llevant, el Ministre d'Hisenda ha proposat algunes mesures que han quedat pendents. Han quedat d'acord els ministres en les mesures que s'adoptaran per a facilitar l'exportació de la taronja i del raïm.

Després ha facilitat el senyor Fernández Prida la següent nota oficial: «El Consell de ministres, portant a la realització el criteri que feu públic en la declaració ministerial respecte la constitució dels Ajuntaments, ha acordat que cessin en llurs càrrecs els alcaldes nomenats governativament i que quedi a la elecció de les corporacions municipals la designació del seu president.

No fa de moment més salvetat ni excepció que respecte de Madrid per la seva especial condició de capitalitat, i d'aquells Municipis en els quals una tercera part dels regidors propietaris estiguin sospesos o processats i en els quals, per tant, les eleccions per l'Ajuntament no representaria el vot dels electors.

En aquests últims el Govern nomenarà alcalde al regidor que resulti haver estat elegit per major nombre de vots, o al superior en edat en cas d'empat donant així aplicació a l'art. 52 de la llei Municipal.

El Consell de ministres, al pendre aquest acord, fa constar especialment que no renuncia en l'avenir a la facultat de nomenar alcaldes que li otorga la llei en els casos especials en els quals consideracions de públic interès a son jutí ho fessin necessari.

Preguntat si s'havia tractat dels decrets de dissolució i d'amnistia, ho ha negat el ministre que facilitava la referència del Consell.

La situació a Rússia Un despatx d'Estocolm a l'Agencia Radio aporta detalls molt interessants i de gran verosimilitut respecte a l'actual posició i constitució dels partits polítics a Rússia.

Diu el citat despatx que en les eleccions que s'estan celebrant per a l'Assemblea Constituent lluiten dos grans tendències, representada una d'elles pel partit dels cadets, i l'altra pels socialistes.

Aquests s'agrupen en dos partits: el dels socialistes revolucionaris i el dels socialistes demòcrates. I aquests últims, se subdivideixen en minimalistes i maximalistes.

L'antic partit dels cadets ha donat avui major amplitud a sos tendències i ha adoptat el nom de partit de la llibertat nacional. Milinkoif dirigeix aquest partit, en el que hi figuren els més avençats octubrístes de la quarta Duma, representants de les Cooperatives i dels cosacs, i alguns socialistes moderats, entre ells Plejanow.

El programa dels socialistes revolucionaris es «Terra i Llibertat», i la seva més extremada reclamació d'avui és el repart de la terra, sense indemnització a sos poseïdors. An aquest partit pertanyen Kerensky i Aukentiéff, president de la Unió de camperols.

Els minimalistes compreneu, especialment, als obrers de la ciutat, que demanen la jornada de vuit hores, la inspecció dels obrers en la direcció de les fàbriques i el sufragi universal íntegre. Els més significats entre ells són Chejidsé, Tseretelli i Dan.

Els maximalistes que avui ocupen el Poder neguen la idea de patria en absolut, estimant-la com una ficció útil sols per a la burgesia. Són sos directors Cenin, Trotsky i Kalontaia.

Crónica obrera Els obrers d'Asturies En Pau Iglesias ha publicat en «El Socialista» les resolucions adoptades en l'Assemblea celebrada pels obrers d'Asturies i exposades al president del Consell pels representants d'aquella regió acompanyats del leader socialista.

Les citades resolucions són: Readmissió del personal despedido de les fàbriques d'armes d'Oviedo i Trubia i de les obres del port de Gijón amb motiu de la vaga d'agost. Readmissió del personal ferroviari despedit per igual causa.

Readmissió del personal miner que per la mateixa raó ha quedat sense treball. Una amplia amnistia per a tots els presos per delictes polítics i socials.

DEFUNCIONS Joana Gómez Lafarga, 80 anys, Casellar, 55. MATRIMONIS Joan Mirambell Mas amb Dionisia Barceló Asens. —Avelí Semis Sans amb Teresa Gran Vilanova. —Pere Mercadé Besora amb Antonia Cort Llaudadó.

Informació La sessió ordinària de l'Ajuntament, que correspon a la present setmana, se celebrarà aquesta nit de segona convocatori.

En les sessions d'ahir de l'Assemblea de la Mancomunitat se nomenà president de la mateixa a don Josep Puig i Cadafalch, regionalista, i vis president primer a don Romà Sol, lliberal.

El regidor barceloní senyor Balana ha visitat el ministre de Foment i al director de Transports per a parlar los de l'assumpte dels forratges. Ha obtingut contesta satisfactoria.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams Ens encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

En el solt que publicarem ahir, donant compte d'haver-se constituït en aquesta ciutat una societat regular col·lectiva baix la raó social de Ribé, Pedrol i Algueró, per a dedicar-se a la compra venda de teixits, diem que l'establiment que a l'efecte estan montant en el carrer de Llovera es denominaria «El Judío» i haviem de dir «El Indio».

Una errada de caixa que demanem als interessats ens perdonin. «Lectura Popular» d'aquesta setmana publica «Egloga» del jove poeta En Ramón Ribera.

Comuniquen de Madrid que per un mitjà molt curiós i valent se com es quer d'un anunci posat per la policia en un periòdic, han estat detinguts Enric Jiménez Luque, sa amiga Miracle i Fructuós San Pedro que s'escaparen de la presó de Vilafranca, lligant a l'escarceller i deixant-lo tancat. Són autors de nombrosos robos a Madrid i Barcelona. Han ingressat a la presó.

El ministre de Marina ha disposat que mentres durin les actuals circumstancies s'augmentin en un vint per cent els jornals dels obrers que treballen als arsenals del Ferrol, Cádiz i Cartagena.

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERA CAMPS Carrer d'Alegre, 17. — REUS. Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagá, de Barcelona.

La Cambra de Comerç de Cartagena ha pres l'iniciativa de celebrar a Madrid una Assamblea general d'aquestes entitats per a proposar al Govern mesures que remediïn la situació actual i conjurin els perills que l'amenacen.

MAGATZEMS GISBERT Plaça Constitució, 1. Abrigs i trajos confeccionats, poden comprar-se'n a preus molt econòmics, en els MAGATZEMS GISBERT.

A la Sala Reus tindran lloc avui les acostumades sessions de cine. El programa serà força atractiu i suggestiu.

Un incendi casual ha destruït completament a Batea la masia denominada «La Chala», calculant se les pèrdues en 1.500 pessetes.

En l'Audiencia provincial s'ha vist una causa, procedent del jutjat de Valls, per incendi, contra Miquel Piqué i un fill seu, veïns d'Alcover.

CASA JORBA ESTANISLAU FIGUERES, 2. La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existències de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

El governador d'aquesta província dirigeix una circular als alcaldes dels pobles de la mateixa, ordenant-los que facin saber al veïnat que castigarà severament tot augment de preu en els articles de primera necessitat sense previa autorització.

Don Josep Cardona Martínez ha sol·licitat el registre d'una mina de carbó amb el nom de «Mater», en terme de Figuerola i don Francisco Piñol altra de lignit amb el de «Quiteria» en el de Ribarroja.

Ha sigut nomenat Registrador de la propietat, d'aquest partit, don Vicens Pallarés Sanchis.

EL DEBATE, EL DIA, LA ACCION periòdics de Madrid que diàriament publiquen cròniques de la guerra pels coneguts crítics Armando Guerra i Fernando Weyler. —Preu 1'50 al mes. Punt de subscripció a Reus: KIOSKO BORRELL, Plaça del Rei.

Segons l'últim parte facultatiu de Ribarroja, están convalecents els últims atacats de triquinosis, poguent donar-se per extingida aquesta enfermetat.

S'ha ordenat que's girin o favor d'aquesta Qüestura d'Obrers, públiques 5.000 pessetes per a les obres de construcció del pas sobre la riera de Cambrils.

La Junta provincial de Subsistències ha prohibit que s'augmenti el preu que actualment tinguin en els mercats els articles de primera necessitat sense previa autorització de dita Junta.

Per real ordre ha sigut declarat ilegal i nul l'acord de la Comissió provincial designant els torns de diputats que havien d'actuar durant la vida legal de dita Comissió.

Ha ingressat a la Biblioteca de Catalunya la famosa carta de navegar dibuixada pel mallorquí Gabriel Vallseca en 1489 i que després fou propietat d'Americo Vespuccio descobridor del Nou Món.

ESPECTACLES Sala Reus Grans sessions de cine per a avui. —Preus i hores de costum.

Tractament de la **sífilis** per l'aplicació **indolora** del

606

diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

l'aparell **NO** és un
GRAMÓFON
 — CATALÈGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANONIMA ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca **GRAMÓFONO**

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major. 22 - **REUS**
 Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Kellon... de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

Xocolateria LA MUNDIAL

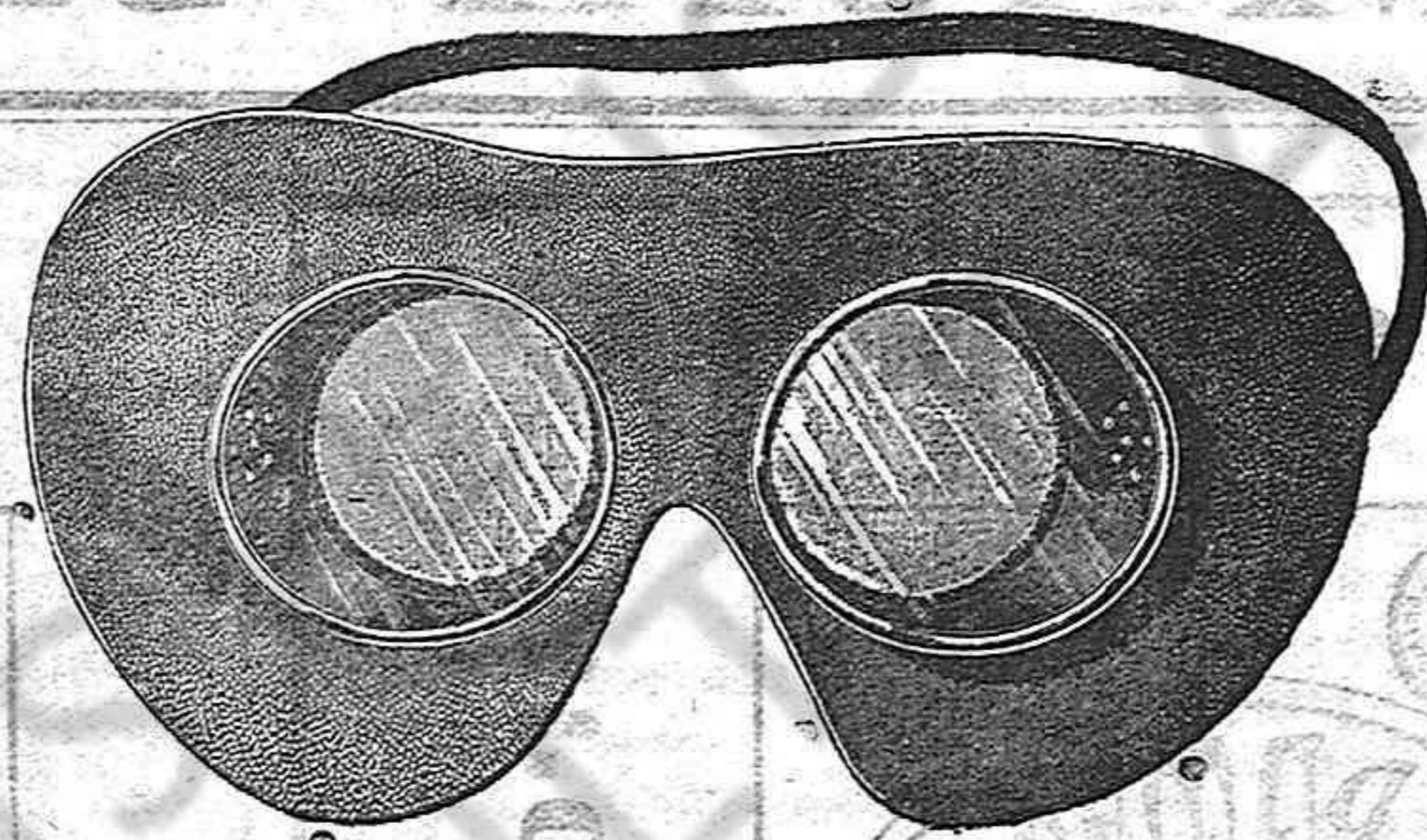
(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) **REUS**

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicens Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix economia i servei esmerat.

Basar «LA ALIANZA».-REUS

Secció d'Optica

Grans existències en tota classe d'articles concernents a aquest ram.—Especialitat en el montatge dels Cristals prescrits pels senyors Metges oculistes.

PREUS ECONOMICS

NOTA.—Se fan compostures de totes classes.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
 DONATIS PER LA JUNTA SINDI AL DEL COL·LEGI DE COMERÇ DE REUS

EXTRANGERS
 Londres 90 dpl. Operacions diner
 Idem xèque. »
 París idem.. »
 Berlín idem.. »
 Marsella vista.. »
 Hamburg vista.. »

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Operacions
440	Gas Reusense.. 250	—
540	Industriàl Harinera.. 500	—
650	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.. 500	—
500	Obligacions Electra Reusense.. 500	—
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A. 250	—
200	Idem id., Serie B. 500	—
400	Electra Reusense. 500	—
2600	Institut P. Mata. 2500	—
560	Institut P. Mata. 500	—
150	Fmpresa Hidrofòrica 369'50	—
520	Obligacions Manicómio Reusense. 500	—
	Carburos de Teruel 500	—
130	Pantàn de Kludecanyes. 50	—

» 18'08 » 18'35 c
 » 20'50 » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 e
 » 12'17 » 12'53 m
 » 16'36 » 17'14 m
 » 19'25 » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m
 » 10'41 » 11'19 » 11'14 r
 » 13'17 » 14'24 » 14'58 c
 » 16'30 » 18'57 » 19'47 m
 » 19'49 » 21'11 » 21'47 m
 » 22'01 » 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e
 » 6'30 surt 7'42 » 8'39 m
 » 7'01 » 8'43 » 10'19 m
 » 12'17 » 13'11 » 14'03 e
 » 17'27 » 19'12 » 20'59 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 c
 » 13'35 » 20'05 m
 » 17'59 » 22'03 m
 » 20'30 » 21'02 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m
 » 8'29 » 12'29 m
 » 11'56 » 20'17 m
 » 15'15 » 17'58 c

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
 » Vilafraanca; » 9'38
 » 7'25 » 9'23 e
 » 8'49 » 13'27 m
 » 14'13 » 17'42 c
 » 17'16 » Vilanova » 21'44 o
 » Vilafraanca » 20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
 » 9'20 » 12'47 c
 » 15'23 » 19'24 m
 » 19'49 » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

» 9'57 » 10'30 m
 » 12'54 » 13'27
 » 14'30 » 15'05 m

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
» 12 » 16'—	» 23 » 18'40

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, pero en canvi circularán el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expedirán bitllets d'anada i tornada a 60 céntims per a tots els trens del dia de la expedició.

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
 6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia
 4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou **REUS**

Confiteria i Comestibles de Joan Grané

Plaça de Catalunya, núm. 1.-REUS

Extens assortit en Turrons, Confits d'ametlla i Xampany des de 250 Pessetes botella.

Aquesta casa serveix el Cafè MORA i PUERTO RICO torrat diàriament

Gran Servei d'Autos i Carruatjes De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATJES	
MONTROIG	REUS	REUS	MONTROIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
» 12'30	» 4'30		

PUNTS DE PARADA:

- A Montroig, Casa Sabaté.
- A Montrió, Cafè de la Plaça.
- A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

La casa Torres

que des d'alguns anys se dedica a la construcció de mobles, compra fusta de noguer, oliver, roure, alzobler, etc., etc. a preus corrents.

PLAÇA de CATALUNYA, 10.-REUS

IMP. SANJUÁN - REUS

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitoris constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal curats.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'actuar totalment a tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot senyal de fatiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

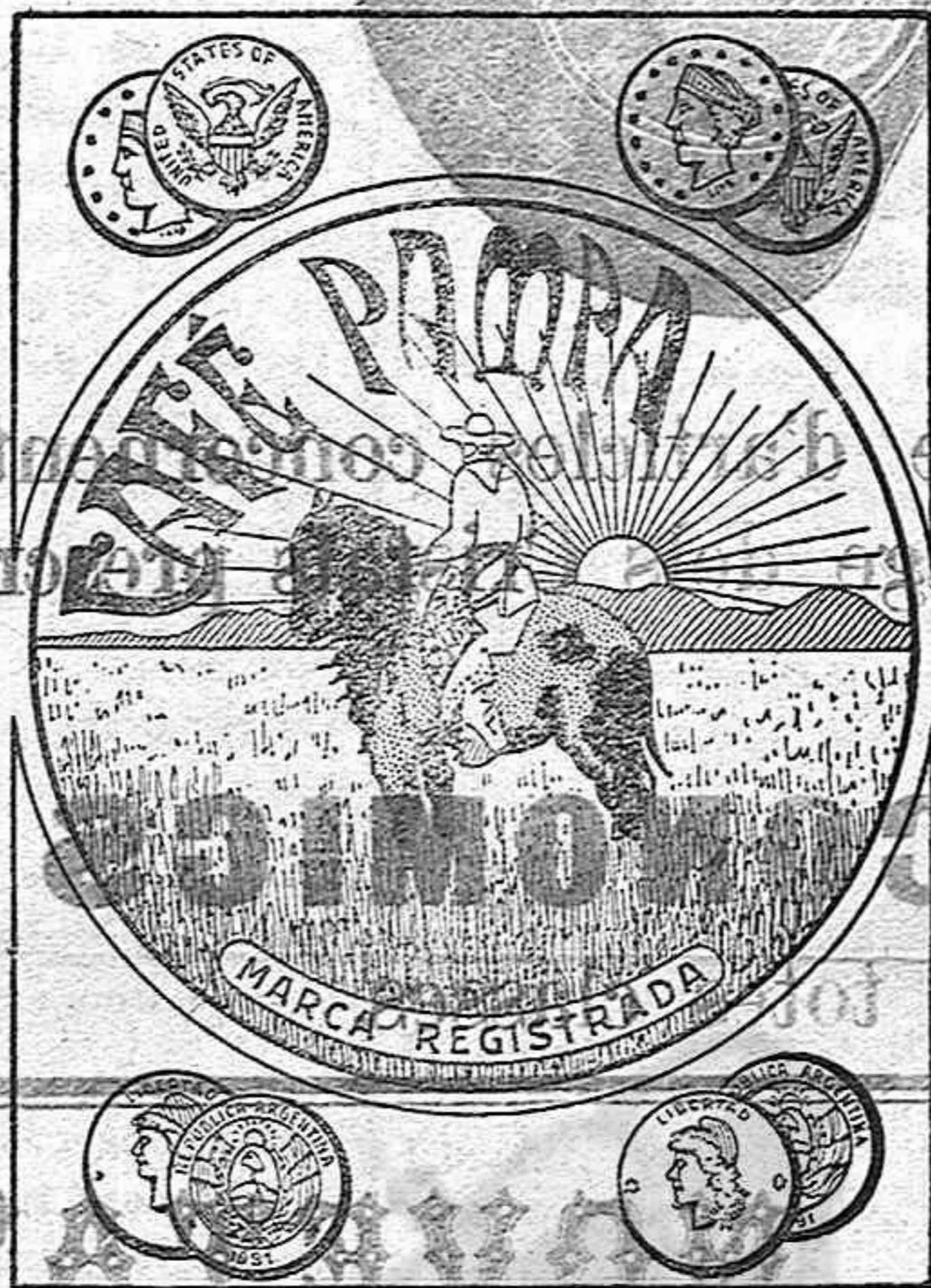
agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

El rei dels cafès

Puresa garantida

Arom concentrat

AGENTE EXCLUSIVO PARA LA VENTA EN ESPAÑA
ROMÁN MARIMÓN PLAZA CATALUÑA 7
REUS

El més agradable

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

Los verdaderos Lithinés

Agua de régimen cuya acción es de eficacia sin par sobre los

- riñones
- vejiga
- estómago
- higado
- intestinos

Con una caja de 12 paquetes se obtiene 12 litros de agua mineral.

Precio: **Peseta: 1.20**

Depositarario único para España
DALMAU OLIVERES
14, Paseo de la Industria, Barcelona

Esta es la marca legítima

de los **LITHINÉS del Dr. GUSTIN**

Artríticos, estáis amenazados de muchas afecciones debidas a un exceso de ácido úrico no eliminado. Es necesario seguir un tratamiento reparador, introducir en la economía un elemento modificador que devuelva a la sangre su fluidez normal y ayude a la reconstrucción de los globulos. Este resultado se obtiene por el uso regular de los Lithinés del Dr. Gustin. Mas quien no conoce las multiples falsificaciones de que son objeto? Todas las personas que usan este producto tan justamente popular se encuentran expuestas a insidiosas ofertas de productos supuestos equivalentes o similares, en realidad desprovistos por completo de valor científico o terapéutico. Por eso nunca aconsejaremos lo bastante al público que se defienda contra tan dañino fraude, adoptando como divisa de salud la siguiente:

siempre LITHINÉS, pero siempre de GUSTIN

Depositarario único per a tot Espanya: **M. DALMAU i OLIVERES**, Passeig de l'Industria, 14.—Barcelona.

Tàbregas i Recasens

Valors Cupons-Borsa-Canvi-Giros

BARCELONA
Rambla dels Estudis, 4 (A 2246 i A 3458)